

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 24. august 2026

Sak 2026/394 - Norges Naturvernforbund - org.nr. 938 418 837 - klage over vedtak om avslag på søknad om tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Norges Naturvernforbund (heretter «klager») søkte 29. august 2025 om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilloverskuddet til Norsk Tipping for tildelingsåret 2025. Søknadens fordelingsgrunnlag var på 61 445 333 kroner.
- (2) Lotteritilsynet avsto søknaden 2. desember 2025, med den begrunnelse at klager ikke var forhåndsgodkjent som en organisasjon som kan få tillatelse til å tilby og motta overskudd fra pengespill. Det vises til at innføringen av ny pengespillov medførte at organisasjoner som hadde forhåndsgodkjenning etter tidligere lotterilov, måtte søke om ny godkjenning etter pengespillforskriften, dersom organisasjonen ønsket å opprettholde statusen som forhåndsgodkjent.¹ Klager var ikke forhåndsgodkjent etter pengespillforskriften innen fristen 1. september 2025, og oppfylte derfor ikke vilkårene for å være tilskuddsberettiget. Lotteritilsynet påpekte at det var veiledet om kravet til ny forhåndsgodkjenning på tilsynets hjemmeside og gjennom flere brev til berørte organisasjoner.
- (3) Klager, representert av Ernst & Young Advokatfirma AS, påklaget vedtaket 19. desember 2025. Klager anfører at organisasjonen oppfyller de materielle vilkårene for å motta tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping. Det vises til at avslaget er begrunnet i rent formelle forhold ved at ny forhåndsgodkjenning ikke forelå på søknadstidspunktet. Klager hevder at verken pengespillforskriften eller tidligere lotterilov gir en klar hjemmel for å oppstille et krav om forhåndsgodkjenning for å kunne motta tilskudd. Hjemmelsgrunnlaget for å kreve forhåndsgodkjenning fremstår derfor som uklart, og regelverket er rent teknisk noe klønete utformet. Overgangen til den nye pengespilloven viser dermed at det var et reelt og nødvendig behov for tydelig og målrettet informasjon og veiledning for organisasjoner som skulle søke om tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping.
- (4) Klager anfører også at Lotteritilsynet har brutt sin veiledningsplikt. Lotteritilsynet hadde både en plikt til å veilede av eget initiativ direkte til organisasjoner som hadde søkt om tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping tidligere, og også direkte i forbindelse med søknadsrunden for 2025. Ved lov- og forskriftsendringer er det en risiko for rettstap i

¹ Lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven); lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (lotteriloven); forskrift 17. november 2022 nr. 1978 (pengespillforskriften).

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaia 13
5008 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

forbindelse med overgangsordninger, og det påhviler derfor myndighetene et særskilt ansvar for å gi tydelig og målrettet informasjon i god tid før endringen. Dette gjelder særlig der de aktuelle endringene fremstår som uoversiktlige og lette å misforstå, og kan ha stor økonomisk betydning for målgruppen ved at meget store beløp kan gå tapt. Lotteritilsynets masseutsendelse av informasjonsbrev fritar heller ikke fra den konkrete veiledningsplikten. Det ville vært enkelt og overkommelig å sende målrettet informasjon til søkerne om tilskudd fra 2024, eventuelt særlig de som ikke hadde aktive pengespill. Lotteritilsynet kunne også enkelt sjekket alle innkomne søknader om tilskudd for 2025 for å gi mulighet til retting av manglende forhåndsgodkjenning. Klager sendte søknaden 13 dager før søknadsfristens utløp. Både søknad om ny forhåndsgodkjenning og kontroll av søknad om tilskudd ville derfor vært enkle for Lotteritilsynet å behandle før utløpet av søknadsfristen. Klager anfører videre at Sivilombudets avgjørelser i sak 2024/5511, 2020/3241 og 2013/1266 underbygger at veiledningsplikten er brutt i denne saken. Det vises også til at Lotteritilsynet kunne ha gitt en automatisk ny forhåndsgodkjenning til søkerne fra 2024 på grunnlag av eksisterende data.

- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 24. februar 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. forvaltningsloven § 33.²
- (6) Klager sendte ved brev 27. februar 2026 kommentarer til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Lotteritilsynet besvarte kommentarene i e-post 16. mars 2026. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er spilloverskuddforskriften.³ Etter spilloverskuddforskriften § 4 første ledd bokstav a må søker være forhåndsgodkjent etter pengespillforskriften § 38 for å være tilskuddsberettiget.
- (8) I henhold til spilloverskuddforskriften § 4 femte ledd første punktum skal Lotteritilsynet vurdere om en organisasjon er tilskuddsberettiget etter søknad. Vilåårene for tilskudd må være oppfylt ved søknadsfristen 1. september det aktuelle tildelingsåret, jf. § 4 femte ledd andre punktum.
- (9) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (10) Norges Naturvernforbund sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 2. desember 2025 om avslag på søknad om tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping for tildelingsåret 2025.

² Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

³ Forskrift 5. desember 2022 nr. 2123 om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilloverskuddet til Norsk Tipping (spilloverskuddforskriften).

- (11) Klager anfører at hjemmelsgrunnlaget for kravet om ny forhåndsgodkjenning fremstår som uklart. Det vises til at pengespillforskriften § 38 kun nevner organisasjoner som skal tilby pengespill og motta overskudd fra pengespill om bord på skip.
- (12) Det er spilloverskuddforskriften § 4 som regulerer hvilke organisasjoner som er berettiget tilskudd ved ordningen. Det er direkte angitt i spilloverskuddforskriften § 4 første ledd bokstav a at «søker må være forhåndsgodkjent etter forskrift om pengespill § 38». Kravet om forhåndsgodkjenning skal sørge for at organisasjonene som mottar tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping, oppfyller de samme vilkårene som stilles for å tilby pengespill eller motta overskudd fra pengespill om bord på skip i pengespillforskriften § 38. Den omstendighet at tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping ikke er nevnt i pengespillforskriften § 38 innebærer ikke at hjemmelen for å kreve forhåndsgodkjenning i spilloverskuddforskriften § 4 er uklar, og klagers anførsel kan derfor ikke føre frem.
- (13) Klager var ikke forhåndsgodkjent etter pengespillforskriften § 38 innen søknadsfristen 1. september 2025. Organisasjonen oppfylte derfor ikke kravene i spilloverskuddforskriften § 4 da søknadsfristen 1. september 2025 utløp, og var derfor ikke tilskuddsberettiget.
- (14) Klager anfører også at Lotteritilsynet har brutt sin veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11. Det vises blant annet til at Lotteritilsynet skulle ha veiledet om kravet til ny forhåndsgodkjenning direkte til organisasjonene som tidligere hadde søkt om tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping i forbindelse med søknadsrunden for tildelingsåret 2024, og konkret i tilknytning til søknaden for tildelingsåret 2025.
- (15) Forvaltningsorganene har innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt, jf. forvaltningsloven § 11 første ledd. Formålet med veiledningen er å sikre at parten kan ivareta sine interesser best mulig. Omfanget av veiledningsplikten må likevel tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet, og vil variere ut fra blant annet partenes forutsetninger, regelverkets kompleksitet og sakens art.
- (16) I forbindelse med overgangen til ny pengespillov, sendte Lotteritilsynet 14. desember 2023, 2. februar 2024 og 21. februar 2024 informasjonsbrev til organisasjoner som hadde godkjenning etter den tidligere lotteriloven. Det ble blant annet informert om kravet til ny forhåndsgodkjenning etter pengespillforskriften § 38 for organisasjoner som skulle søke om tilskudd fra spilloverskuddet til Norsk Tipping. I brevet 14. desember 2023 stod det at «[s]kal organisasjonen din tilby eller motta overskudd fra lotteri, bingo eller andre typer pengespill i 2025? Da må du være forberedt på å søke om ny godkjenning på nyåret». Det fremgikk videre av et eget avsnitt i samme brev at «[o]rganisasjoner som skal søke om andel av overskuddet fra Norsk Tipping må også ha ny godkjenning fra Lotteritilsynet». I brevet 21. februar 2024 ble det igjen informert om at «[a]lle som skal arrangere bingo, lotterier eller motta overskudd fra pengespill etter 2024, må ha ny tillatelse fra Lotteritilsynet». I dette brevet ble det også vist til brevet av 14. desember 2023 og lenket til Lotteritilsynets hjemmeside med mer informasjon om kravet til ny forhåndsgodkjenning. På hjemmesiden stod det:

«Alle organisasjonar som skal arrangere eller motta inntekter frå lotteri, bingo eller andre pengespel frå 2025, må søke om ny godkjenning. Det gjeld også organisasjonar som skal søke om andel av overskotet frå Norsk Tipping. Unntaket er dersom organisasjonen skal ha pengespel under 200 000 kroner».

- (17) Klager fikk med informasjonsbrevene en klar oppfordring til å sette seg inn i regelverket, og eventuelt oppsøke Lotteritilsynets hjemmeside for mer informasjon. Kravet om ny forhåndsgodkjenning videreførte også et tilsvarende krav som gjaldt etter den tidligere lotteriloven som det må forventes at organisasjonen var kjent med. Lotterinemnda har etter dette kommet til at Lotteritilsynet ga tilstrekkelig veiledning gjennom informasjonen som ble gitt i informasjonsbrevene og på hjemmesiden. At søkerne ikke fikk ytterligere informasjon eller en ny påminnelse om kravet til ny forhåndsgodkjenning i forbindelse med vedtaket for tildelingsåret 2024 eller i 2025, kan ikke innebære at veiledningsplikten er brutt.
- (18) Lotterinemnda kan heller ikke se at uttalelsene fra Sivilombudets sak 2024/5511 og 2020/3241 som det er henvist til i klagen, har betydning for utfallet i denne saken. Foreliggende sak gjelder et annet rettsområde, og i motsetning til det som var tilfellet i Sivilombudets saker, har Lotteritilsynet i denne saken gitt veiledning i god tid før søknadsfristen for tildelingsåret 2025 gjennom informasjonsbrevene og informasjonen på hjemmesiden.
- (19) Når det gjelder anførselen om at Lotteritilsynet i medhold av forvaltningsloven § 11 fjerde ledd burde gitt klager mulighet til å rette opp i den manglende forhåndsgodkjenningen, bemerker Lotterinemnda at kravet om forhåndsgodkjenning er et absolutt vilkår for å være tilskuddsberettiget. Manglende forhåndsgodkjenning er derfor ikke en slik feil eller unøyaktighet som reguleres av forvaltningsloven § 11 fjerde ledd, og kan ikke sammenlignes med det som var tilfellet i Sivilombudets sak 2013/1266. Lotteritilsynet har heller ikke adgang til å gi automatisk forhåndsgodkjenning til organisasjoner som var godkjent etter den tidligere lotteriloven, ettersom pengespillforskriften § 38 nå forutsetter at en organisasjon kan godkjennes «etter søknad».
- (20) Kravet om at en organisasjon må være forhåndsgodkjent etter pengespillforskriften § 38 innen søknadsfristen 1. september det aktuelle tildelingsåret er absolutt. Forskriften åpner ikke for unntak fra dette kravet basert på rimelighetsbetraktninger eller at vilkårene for å kunne forhåndsgodkjennes og motta tilskudd i realiteten er oppfylt. Lotteritilsynets og Lotterinemndas praksis viser også at det selv for mindre organisasjoner som søker om frivillighetsstøtte, må stilles strenge krav til at organisasjonene setter seg inn i gjeldende regelverk og sørger for at vilkårene for den aktuelle ordningen er oppfylt. Nemnda har forståelse for at et avslag vil få økonomiske konsekvenser for organisasjonens virksomhet, men hensynet til likebehandling tilsier likevel at det ikke kan åpnes for en annen praktisering av regelverket enn den som er fastsatt i forskriften.

Konklusjon

- (21) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur